

Резюме към Доклада за профила на социалния предприемач (D.4.8.1)

Настоящият доклад представя задълбочен анализ на профила на социалния мениджър в трансграничния регион Гърция-България, който обхваща областите Хасково, Кърджали, Смолян. Основната цел на изследването е да послужи като основа за адекватно развитие на социалното предприемачество, което да допринесе за увеличаване на равнището на заетост в трансграничния регион Гърция-България.

Методологията на реализираното проучване обхваща два етапа. **Първи етап** е анализ, който е изграден на база на регистрирана, анализирана и обобщена вторична информация. **Втори етап** включва проведено емпирично изследване, което дава възможност да се проверят и обогатят резултатите, получени от предходната дейност. Като вторичните данни са обогатени с информация, събрана чрез допълнителни въпроси, включени в дълбочинните интервюта, с което се цели да се направи по-всеобхватен анализ на социалното предприемачество.

При оценката на **вторичните данни** е направен опит да се проследят причините и факторите за появата на социалния мениджър като позиция, както и задълбочено са анализирани основните умения и качества, които е необходимо да притежава всеки социален мениджър. Необходимостта от създаването на позицията „социален мениджър“ се поражда именно от приноса, който той има за посредничеството –от една страна, между политиките и програмите, насочени към премахване на бариерите при прилагането на граждански, икономически, социални и политически права; и от друга страна – представителите на рисковите социални групи. Социалният мениджър подпомага социалното включване на уязвимите групи в обществото,

като дори при необходимост извършва подходящите промени, така че да не се създават ситуации на неравнопоставеност или социална изолация.

Като най-важни умения, които е необходимо да притежава индивидът, за да се реализира и успее в ролята си на социален мениджър са : умение за идентифициране на проблема; умения за идентифициране на целевата група или бенефициентите от дейността на предприятието; умения за идентифициране на бизнес възможност и финансиране; умения за активно участие посредством поведение на водене и пример; умения за комуникиране с публичния и частния сектор; личностни умения като иновативност и креативност, високи организационни умения и организаторски качества, мотивираност, междуличностна комуникация, активност и дисциплинираност, умения за работа в екип, дисциплинираност, високи познания и спазване на релевантната нормативна база и др.; както и образователно-квалификационни умения.

При реализирането на втори етап от проучването, а именно на базата на проведени дълбочинни интервюта са изложени предизвикателствата и перспективите пред развитието на мениджърската дейност в социалната сфера. Проследени са актуалните тенденции и предизвикателствата при социалното предприемачество, както и прякото участие на заинтересованите лица чрез представяне на конкретни мерки и решения на възникналите проблеми.

Емпиричното проучване включва следните елементи: планиране на интервюта; провеждане на дълбочинните интервюта и анализ на дълбочинните интервюта.

При планирането на интервютата е определена целевата съвкупност – дванадесет мениджъри на социални предприятия; определено е да се изследват характеристики като: образование, опит, специални умения за разработването

на всеобхватен профил на мениджър на социално предприятие; пилотни са качествени и количествени методи за регистрация на данните и анализ на получените резултати; и е разработен въпросник за изследване профила на мениджъра на социално предприятие, включващ 16 насочващи отворени въпроси.

Провеждането на дълбочинните интервюта започва предварителна подготовка, която включва договаряне на интервютата с мениджъри на социални предприятия, приоритетно от трансграничния регион. След което е разяснена същността на проекта, целите и участниците му на представителите на социалните предприятия. Част от реализирането на дълбочинните интервюта са също така запознаване на респондентите с конкретните въпроси и интервюиране лице в лице на дванадесет социални мениджъри от две групи.

При анализът на дълбочинните интервюта се реализира транскрибиране на интервютата; обобщаване на получените резултати от проведените интервюта по начин, който позволява последващ анализ; както и изготвяне на доклад, в който са представени не само основните резултати, получени от дълбочинните интервюта, но и конкретна вторична информация.

В доклада се акцентира върху особеностите в профила на социалния предприемач, които се открояват в следствие на анализа на първичните данни, регистрирани от проведените дълбочинни интервюта.

На първо място, основната причина, поради която по-голямата част от интервюираните социални мениджъри започват да се занимават със социално предприемачество, е именно появата на някакъв здравословен проблем, които засяга пряко или тях самите, или членове на семейството им.

На второ място, преобладаващите типове социални предприемачи са насочени към това да проявяват по-голяма отговорност за здравето на служителите си, което се разкрива чрез съвместната им дейност с медицински

лица, или с натрупването на медицински познания, за да могат те да са максимално полезни за служителите си с физически увреждания.

На трето място, професията социален мениджър е специфична поради целевата група, към която е насочена. Представителите на тези специфични социални групи имат социални потребности, с които социалният предприемач е необходимо да се съобразява.

Ролята на социалните предприемачи за развитието и приобщаването на уязвимите групи в обществото се свежда и до това, че те ги подпомагат в изграждането на комуникационни умения; в използването на социалните мрежи за споделяне, или дори за извършване на конкретна дейност.

На четвърто място, социалният предприемач трябва да притежава необходимите умения и опит за работа с публични институции и с други социални партньори, както и възможности за справяне с възникналите трудности в сферата.

На пето място, е необходимо социалният предприемач да притежава комплексни умения за решаване на проблеми и за преодоляване на трудности, които могат да бъдат свързани с осигуряване на подходяща работна среда, както и на специални условия за работа, от които произтичат по-големи разходи, предизвикващи затруднения от финансово естество. Друг основен проблем, с който се сблъскват социалните мениджъри е липсата на мотивация за работа сред уязвимите групи, както и неангажираност към развитието на социалното предприятие.

На шесто място, социалните мениджъри посочват ролята на университета като основа за развитието на социалното предприемачество. От една страна, поради възможностите, които дава той да се организират обучения, в които да се разпространяват иновативните идеи на младите хора. От друга страна, въвеждането на дисциплини в университетите, които са в

социалната сфера могат да допринесат и за приобщаването на представителите на уязвимите групи.